

voor vrijwilligerswerk

Doorontwikkeling Vrijwilligerswerkbeleid Krimpen aan den IJssel
2019-2022

Trots op onze vrijwilligers!

vrijwilligers
maken
het verschil

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	2
1. Inleiding	3
1.1. <i>Aanleiding</i>	3
1.2. <i>Veranderingen in de samenleving vragen om nieuw beleid</i>	3
1.3. <i>Ontwikkelingen</i>	4
2. Wetten en vrijwilligerswerkbeleid	5
2.1. <i>Verdrag voor rechten van mensen met een beperking als paraplu</i>	5
2.2. <i>Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)</i>	5
2.3. <i>Jeugdwet</i>	5
2.4. <i>Participatiewet</i>	5
2.5. <i>Lokaal beleid</i>	5
3. Begrippen Vrijwilligerswerk	7
3.1. <i>Vrijwilligerswerk zorg en mantelzorg</i>	7
3.2. <i>Verschillen tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk</i>	7
4. Krimpense vrijwilligers	9
4.1. <i>Vrijwilligers in Nederland</i>	9
4.2. <i>Wie zijn onze vrijwilligers in zorg en welzijn?</i>	9
5. Aanleiding herijken vrijwilligerswerkbeleid	11
5.1. <i>Participatieproces</i>	11
5.2. <i>Bijeenkomst 18 september 2018 met professionals</i>	11
5.3. <i>Bijeenkomst 6 november 2018 met vrijwilligers</i>	11
5.4. <i>Bijeenkomst met de ambassadeurs vrijwilligerswerkbeleid op maandag 3 december ...</i>	12
5.5. <i>Reacties via de mail op concept actieprogramma in december t/m maart 2019</i>	12
6. Samenwerkingspartners - realiseren van vrijwilligerswerkbeleid	14
6.1. <i>KrimpenWijzer</i>	14
6.2. <i>Vrijwilligers KrimpenWijzer</i>	14
6.3. <i>Het Vrijwilligersloket</i>	14
6.4. <i>Zorginstellingen</i>	14
6.5. <i>Huisartsen</i>	14
6.6. <i>Vrijwilligersorganisaties</i>	14
6.7. <i>Synerkri</i>	14
6.8. <i>Scholen</i>	15
6.9. <i>Kerken</i>	15
6.10. <i>GR IJsselgemeenten</i>	15
6.11. <i>Bibliotheek</i>	15
6.12. <i>Streekmuseum</i>	15
6.13. <i>Verenigingsleven</i>	15
7. Doelstelling Vrijwilligerswerkbeleid	17
7.1. <i>Visie op vrijwilligerswerkbeleid</i>	17
7.2. <i>Rol van de gemeente</i>	18
8. Wat gaan we de komende jaren doen?	19
9. Evaluatie	24

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Elkaar helpen zit in onze genen. Nederland behoort wereldwijd tot één van de landen waar het meeste vrijwilligerswerk wordt verricht. Ook in Krimpen aan den IJssel vindt veel vrijwillige inzet plaats (in dit document worden de termen "vrijwilligerswerk" en "vrijwillige inzet" als synoniemen voor elkaar gebruikt). Je vrijwillig inzetten ten behoeve van iemand anders, zit als het ware in het DNA van onze inwoners. Op die manier vormen vrijwilligers een belangrijke basis voor onze samenleving en is hun inzet onmisbaar. Vele verenigingen en stichtingen op het gebied van welzijn, zorg, sport en cultuur draaien op vrijwillige inzet en zij zijn daarvoor erg dankbaar. Vrijwilligers zijn niet alleen te vinden in georganiseerd verband, maar zij helpen ook vaak particuliere hulpbehoevenden. Ook zetten zij zich steeds vaker in voor hun sociale netwerk, als burendienst of in structurele vorm als informele zorg. Vrijwilligers zijn niet altijd meer verbonden aan organisaties, maar handelen vaak op individuele basis. Vrijwilligerswerk bevordert hiermee de leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit binnen onze gemeente. Als gemeente kunnen we dan ook niet zonder vrijwilligers: zij vormen het cement van onze samenleving. Het is van belang dat onze gemeente bijdraagt aan het stimuleren, waarderen en faciliteren van vrijwilligers.

1.2. Veranderingen in de samenleving vragen om nieuw beleid

Sinds 1 januari 2015 is er veel veranderd in de samenleving. De drie decentralisaties hebben binnen het sociaal domein hun intrede gedaan. De gemeente is meer dan voorheen verantwoordelijk geworden voor ondersteuning op maat en participatie van haar inwoners. Door deze veranderingen is de nadruk komen te liggen op de eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid van inwoners; de zogenaamde participatiesamenleving. Hierdoor is het vrijwilligerswerk in een ander daglicht komen te staan. Het verrichten van vrijwilligerswerk is een belangrijke indicator van maatschappelijke betrokkenheid en participatie. Het (vrijwillig) verrichten van activiteiten voor een organisatie of op individuele basis kan leiden tot sociale contacten, waardoor sociale netwerken ontstaan die van belang zijn voor de sociale samenhang in de samenleving.

Andersom leiden sociale contacten vaak tot vrijwillige inzet. Het beroep op vrijwilligers is met de veranderingen in het sociaal domein groter geworden. De druk op vrijwilligers neemt toe. Met de komst van de nieuwe Wmo per 1 januari 2015 is ook de wettelijke basis voor de ondersteuning van vrijwilligers gewijzigd. Daarnaast zorgt de Participatiewet voor een nieuwe doelgroep vrijwilligers in de vorm van de tegenprestatie naar vermogen. Binnen de gemeente is tevens het mantelzorgbeleid opnieuw onder de loep genomen. Al deze veranderingen leiden ertoe dat het huidige vrijwilligerswerkbeleid aan herijking toe is.

Vrijwilliger Belbus

Peter (72) is al ruim acht jaar chauffeur op de Belbus. Toen hij met pensioen ging, is hij hiermee begonnen. Zijn werk bij de Belbus doet Peter met veel plezier. Hij vindt het leuk om te rijden en om een praatje te maken met de gebruikers van de Belbus. Hij heeft zo het gevoel iets bij te dragen aan het uit hun isolement halen van senioren in Krimpen en ervoor te zorgen dat zij weer deel kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer en door de Belbus weer hun eigen agenda kunnen bepalen. Ook het onderlinge plezier met de andere vrijwilligers stimuleert Peter om elke week weer met erg veel plezier naar het kantoor van de Belbus te komen. Zo zegt Peter: "In je werkzame leven heb je dagelijks te maken met collega's, deel je lief en leed en voel je je gewaardeerd om wat je doet en wat je kunt betekenen. Deze saamhorigheid mis je toch vanaf het moment dat je met pensioen gaat. Dat gevoel krijg ik hier weer terug bij de Belbus." Dat naast de enorme waardering van de klanten ook de gemeente haar steun voor dit vrijwilligerswerk geeft, wordt door alle vrijwilligers bijzonder gewaardeerd.

1.3. Ontwikkelingen

Landelijk zien we een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de mate en manier waarop inwoners vrijwilligerswerk verrichten.

Doordat steeds meer inwoners langer zelfstandig thuis willen of moeten wonen, wordt het beroep op vrijwilligers steeds groter.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Denk hierbij aan flexibilisering, meer ZZP-ers, veranderingen in de Participatiewet en verdringing van bestaande arbeid door vrijwilligerswerk. We willen als gemeente vrijwilligerswerk verder stimuleren. Bijvoorbeeld door een inwoner die een beroep doet op een (gemeentelijke) voorziening ook aan te spreken om naar vermogen bij te dragen aan de samenleving en zich in te zetten voor anderen.

In Krimpen aan den IJssel stimuleren we ook bewonersinitiatieven en zien we steeds meer initiatieven die zonder organisatie of steun van de overheid aan de slag gaan. Vooral via sociale media, maar ook in buurten weten mensen elkaar te vinden. Als gemeente moeten we deze initiatieven ontzorgen door te helpen met praktische zaken (vergunning en, materiaal, afzettingen etc.). Voor dit vrijwilligerswerkbeleid zullen we deze groep niet apart behandelen, maar zien we ze als vrijwilligersorganisatie.

Ook de wijze waarop we vrijwilligerswerk willen doen, verandert. We willen flexibel blijven en ons niet te lang vastleggen. We kiezen vormen die passen bij onze levensfase. Redenen voor vrijwilligerswerk: plezier, goed voor carrière, doel willen steunen, sociale contacten, zingeving, leren/persoonlijke groei, verwerking en bescherming.

Voor specifieke doelgroepen gelden specifieke motieven. Jongeren gaan voor beleving, uitdaging en flexibiliteit (denk aan festivals, evenementen en buitenland). Jonge ouders kiezen voor vrijwilligerswerk vaak in school-, sport-, cultuur- of buurtverband, dat gebonden is aan de activiteiten van de kinderen. Werkzoekenden zoeken naar bezigheden die een opstap bieden naar nieuwe baan en ervaring opdoen. Ouderen richten zich op onderlinge hulpverlening.

2. Wetten en vrijwilligerswerkbeleid

2.1. Verdrag voor rechten van mensen met een beperking als paraplu

Het VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking is van belang. Dit verdrag kan gezien worden als een parapluwet voor alle wetten en beleidsterreinen van de gemeente. Dit impliceert dat ook vrijwilligerswerkbeleid inclusief moet zijn.

2.2. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Het primaire doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning is het aanpassen van het zorgstelsel aan veranderende maatschappelijke eisen, zodat er meer solidariteit komt in de maatschappij en mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren en wonen. Preventieve maatregelen en collectieve ondersteuning moeten ervoor zorgen dat minder mensen afhankelijk zijn van gespecialiseerde zorg.

Het gemeentebestuur draagt zorg voor 'maatschappelijke ondersteuning', vanuit de Wmo. Dit omvat onder meer het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk en de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking. Maar ook de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen. Dit alles zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.

Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om de mogelijkheden van lokale vrijwillige inzet te bevorderen en beleid ten aanzien van de uitvoering van het vrijwilligerswerk te voeren. Artikel 2.1.2 van de Wmo geeft o.a. als onderdelen van een gemeentelijk Wmo-plan aan:

- de sociale samenhang, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te bevorderen, alsmede huiselijk geweld te voorkomen en te bestrijden;
- de verschillende categorieën van mantelzorgers en vrijwilligers zoveel mogelijk in staat te stellen hun taken als mantelzorger of vrijwilliger uit te voeren.

Sociale samenhang ontstaat grotendeels vanuit 'de inzet van de naaste omgeving, zoals familie, buren, vrijwilligers in de buurt of in kerkelijke verbanden of bijvoorbeeld de sport- of muziekvereniging'. De gemeente heeft de regierol bij het stimuleren van vrijwillige inzet.

2.3. Jeugdwet

Het is van belang dat de jeugdhulpaanbieder of de gecertificeerde instelling in het bezit is van een Verklaring Omtrent Gedrag van deze vrijwilligers (JW, artikel 4.1.6).

2.4. Participatiewet

In de Participatiewet (PW) is vastgesteld dat een onkostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk van ten hoogste bij ministeriële regeling vast te stellen bedrag niet als (inkomens)middel moet worden gezien van de belanghebbende (PW, artikel 32,2.k.).

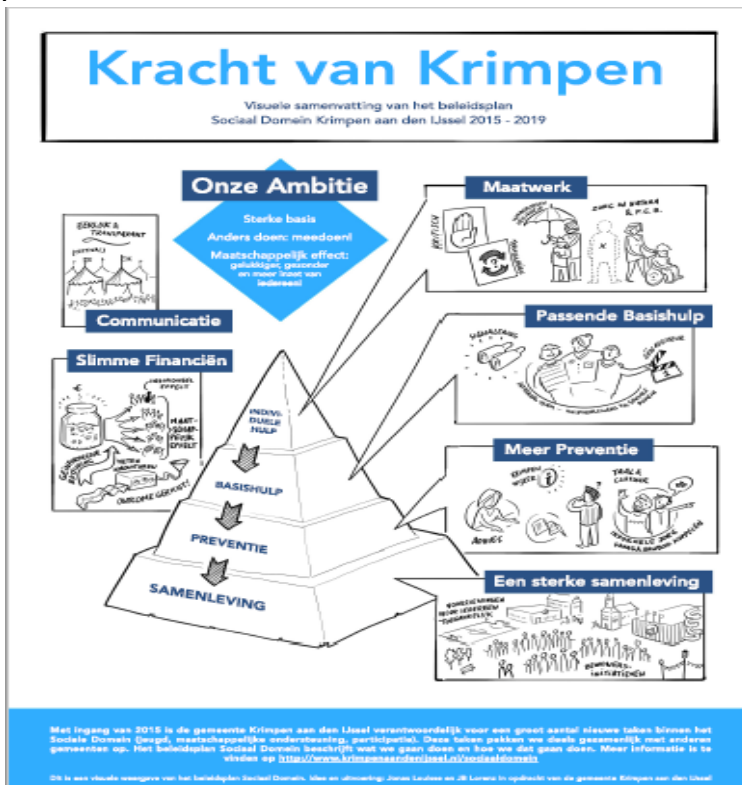
2.5. Lokaal beleid

In het huidige beleid van de gemeente staat beschreven:

"Inzet vrijwilligers

Het doel van het gemeentelijk vrijwilligersbeleid is de inzet op de diverse terreinen in de eerste plaats te behouden, te waarderen en te faciliteren. Het vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd via de inzet van de coördinator van het Vrijwilligersloket. Enerzijds door het instandhouden van dit loket. Anderzijds door de subsidieregeling 'werving en deskundigheidsbevordering' waarvoor instellingen een aanvraag kunnen indienen. Daarnaast reikt de gemeente jaarlijks het Krimpens Kompliment uit. Tevens heeft de gemeente een collectieve vrijwilligersverzekering afgesloten en

de 46-euro regeling (de hoogte van de bijdrage aan vrijwilligersorganisaties voor vrijwilligers die actief zijn in zorg en welzijn, bedraagt € 46,- per vrijwilliger) vastgesteld. In Krimpen aan den IJssel zijn veel organisaties actief met vrijwillige hulp. Veel van die organisaties hebben zich aangesloten bij het Vrijwilligersloket. Het loket heeft daarmee een goed overzicht van het hulpaanbod in de regio. De vrijwilligers van het loket weten de weg en bemiddelen of verwijzen. De vrijwilligersorganisaties geven aan dat het aantal zorgvragen en de zwaarte van de zorgvraag aan het toenemen is. Hierdoor komen de vrijwilligers meer onder druk te staan. Samen met de organisaties verkennen we de kansen en behoeften om nieuwe initiatieven op het gebied van vrijwillige inzet te ontplooiën. Zo zetten we voor ondersteuning van jeugdige vrijwilligers 'peergroepcoaching' in. Jongeren worden daarbij getraind om jongeren zelf te ondersteunen en verder te helpen. Daarnaast hebben we aandacht voor initiatieven vanuit de informele netwerken. De komende periode willen we nieuwe initiatieven traceren en ondersteunen bij het opzetten. We vinden het belangrijk (bestaande en nieuwe) vrijwillige inzet te stroomlijnen via de KrimpenWijzer, voor een centraal overzicht van wat de Krimpense samenleving biedt”.

Hierin ligt onze basis voor de verdere uitwerking van dit actieprogramma.

3. Begrippen Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is niet nieuw. Al eeuwen zetten mensen zich in om onbetaald iets voor anderen of de samenleving te betekenen. Met de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is de basis gelegd voor de ondersteuning van vrijwilligers.

De definitie van vrijwilligerswerk in Krimpen aan den IJssel luidt: werk dat in enig verband of op basis van individuele inzet onverplicht en onbetaald (buiten eventuele onkostenvergoedingen) wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving in haar geheel. Vrijwillige inzet kan overal plaatsvinden en is maatwerk per vrijwilliger. Dit houdt in dat vrijwilligerswerk zowel in georganiseerd verband als ongeorganiseerd verband kan plaatsvinden, individueel en in groepsverband. Vrijwilligerswerk onderscheidt zich van regulier werk doordat er geen financiële vergoeding (in de vorm van salaris) ter beschikking wordt gesteld. Doordat er bij vrijwilligerswerk sprake is van een vrijwillige basis, bestaat er in principe altijd de mogelijkheid om met het vrijwilligerswerk te stoppen. Maar ook de keuzevrijheid van een vrijwilliger -hoe hij of zij de tijd vorm geeft- is hier een onderdeel van.

Een uitzondering op bovenstaande definitie van vrijwilligerswerk is de tegenprestatie naar vermogen. Vrijwilligerswerk wordt verricht op initiatief van de betrokkene, waar de tegenprestatie als verplichting is gekoppeld aan het hebben van een uitkering. Het verrichten van vrijwilligerswerk mag echter wel worden beschouwd als invulling van de tegenprestatie. Doordat de tegenprestatie naar vermogen als verplichting wordt opgelegd, is er in dat kader niet zozeer sprake van vrijwilligerswerk op vrijwillige basis. Immers, het staat de uitkeringsgerechtigde niet vrij om geen tegenprestatie te leveren. Wel biedt deze doelgroep kansen op het gebied van vrijwilligerswerk. Er wordt een nieuw potentieel aangeboord die ten goede komen aan de principes van de participatiesamenleving. Er is specifiek beleid ontwikkeld op het gebied van de tegenprestatie. In dat kader wordt er in dit actieprogramma niet nadrukkelijk stilgestaan op de ontwikkeling en kansen van deze doelgroep. Deze doelgroep wordt in dit actieprogramma nadrukkelijk genoemd, om te voorkomen dat vrijwilligers die in het kader van de tegenprestatie vrijwilligerswerk uitvoeren, niet anders mogen worden behandeld als vrijwilligers die onverplicht vrijwilligerswerk doen: een ieder wordt gelijk behandeld.

3.1. Vrijwilligerswerk zorg en mantelzorg

De begrippen vrijwilligerswerk en mantelzorg worden dikwijls door elkaar gehaald, vandaar dat hier een verduidelijking wordt gegeven.

Een mantelzorger zorgt langdurig en onbetaald voor iemand die chronisch ziek, gehandicapt of hulpbehoevend is. Mantelzorg is meestal geen vrije keuze, maar komt voort uit de relatie die je met iemand hebt. Om deze reden moeten we de term mantelzorg niet verwarren met vrijwilligerswerk.

Het nieuwe beleid op het gebied van mantelzorg wordt afzonderlijk aan uw college en de raad voorgelegd.

3.2. Verschillen tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk

Mantelzorg	Vrijwilligerswerk zorg
Mantelzorg vloeit rechtstreeks voort uit de relatie en is ongeorganiseerd.	Vrijwilligers verrichten werkzaamheden in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald, ten behoeve van anderen.
Mantelzorg overkomt je, je rolt erin.	Voor vrijwilligerswerk kies je bewust.
Mantelzorg houdt nooit op, je loopt soms 24 uur per dag te zorgen.	Als vrijwilliger kun je zelf bepalen hoeveel tijd je erin wilt steken, een vrijwilliger kan afhaken als de zorgbehoevende 'lastig' wordt.

Een mantelzorger moet alles doen, ook dat wat hem of haar niet ligt.	Een vrijwilliger kan zelf de aard van het werk bepalen.
Mantelzorg betreft iemand uit de familiekring, partner, buren of intieme vrienden.	Vrijwillige zorg betreft iemand buiten de familierelaties.
Door mantelzorg loop je gevaar voor psychische en/of lichamelijke overbelasting.	Vrijwilligerswerk wordt als ontspanning ervaren.
Mantelzorgen beperkt je in het onderhouden van contacten.	Door vrijwilligerswerk breid je je contacten uit.
Mantelzorgers voelen zich vaak ondergewaardeerd.	Vrijwilligers kunnen zich vaak gewaardeerd voelen.
Mantelzorg wordt vanzelfsprekend gevonden.	Vrijwilligerswerk wordt 'mooi' gevonden.
Mantelzorgers krijgen geen feedback.	Vrijwilligers krijgen vaak een training en hebben onderling contact.

4. Krimpense vrijwilligers

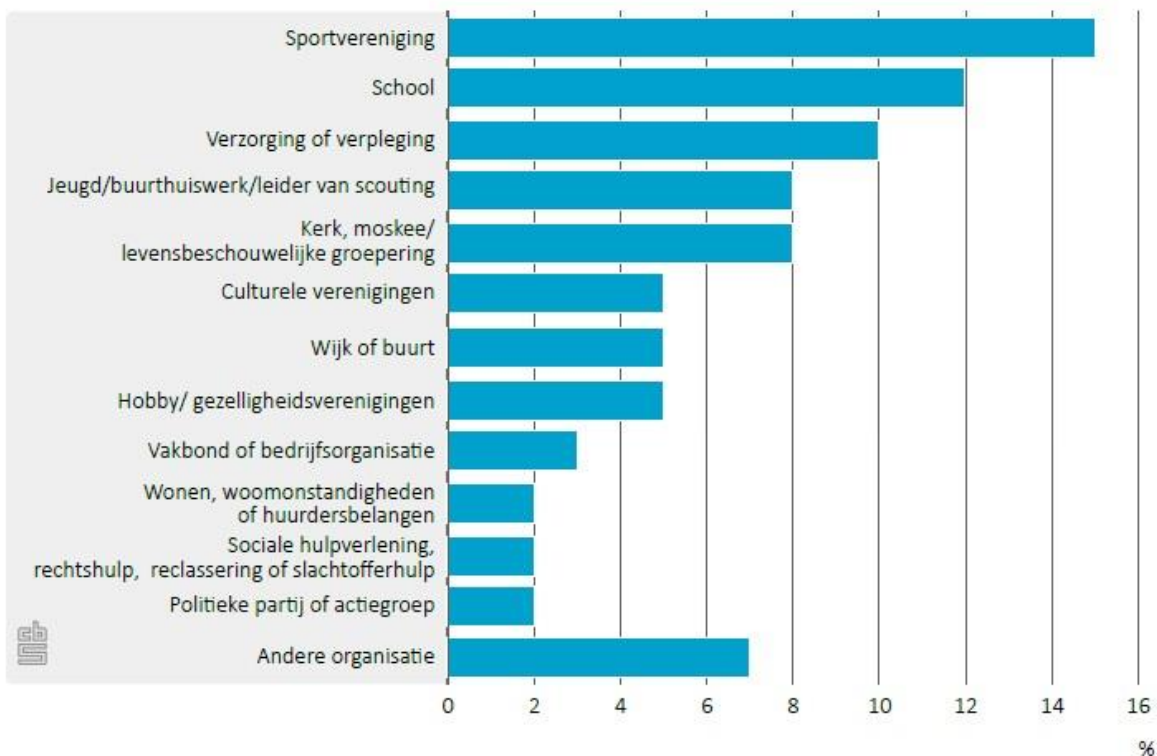
4.1. Vrijwilligers in Nederland

Op verzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en in samenspraak met de Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk (NOV) is in 2017 een aantal vragen over vrijwilligerswerk toegevoegd aan het onderzoek Sociale samenhang en Welzijn 2017 (S&W) om een meer gedetailleerde beeld te krijgen van vrijwilligers en het soort vrijwilligerswerk in Nederland.

Bijna de helft van de Nederlanders van 15 jaar en ouder gaf in 2017 aan zich minstens een keer per jaar ingezet te hebben als vrijwilliger. Drie op de tien zeiden in de vier weken voorafgaand aan het interview nog vrijwilligerswerk te hebben gedaan. Deze aantallen zijn al sinds 2012 vrij stabiel. Gemiddeld besteedt een vrijwilliger 4,5 uur per week aan vrijwilligerswerk.

Uit het reguliere vragenblok over vrijwilligerswerk blijkt dat in de periode 2012–2016 bijna de helft van de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder aangaf zich minstens één keer per jaar als vrijwilliger ingezet te hebben voor een organisatie of vereniging; 3 op de 10 zeiden de afgelopen vier weken nog als vrijwilliger actief te zijn geweest. De meeste vrijwilligers zetten zich in voor sportverenigingen, scholen, jeugdverenigingen, levensbeschouwelijke organisaties en in de verzorging en verpleging. Vrijwilligers zijn vooral te vinden onder hoger opgeleiden, 35- tot 45-jarigen en mensen die minstens een keer per maand een religieuze dienst bijwonen (Schmeets en Arends, 2017).

Vrijwilligers naar organisatie

4.2. Wie zijn onze vrijwilligers in zorg en welzijn?

De gemiddelde Krimpense vrijwilliger die rond welzijn of zorg vrijwilligerswerk doet bestaat niet. Toch ziet men bepaalde kenmerken onder vrijwilligers steeds terugkomen. Veel vrijwilligers zijn actief naast een betaalde baan, of zijn langer of korter geleden gestopt met werken. Ze zijn maatschappelijk betrokken en gemotiveerd om iets voor een ander te betekenen. Ze vinden het waardevol hun kennis en vaardigheden in te zetten. Zo zorgt vrijwilligerswerk voor uitdaging,

een goed gevoel en voor zingeving. 'Overall' zijn vrijwilligers trouw in het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk en zeggen hun 'dienst' niet snel af. Het grootste deel van de zorg/welzijnsvrijwilligers zijn vrouw en de grootste leeftijdsgroep is 65 tot 75 jarigen.

Hieronder sommen we de vrijwilligers op die actief zijn bij de organisaties die in het Vrijwilligers Platform Krimpen participeren. Dit platform is een overlegorgaan van (vrijwilligers)organisaties van vrijwilligers die actief zijn in zorg en welzijn. In het overleg wordt met elkaar informatie uitgewisseld en zaken afgestemd.

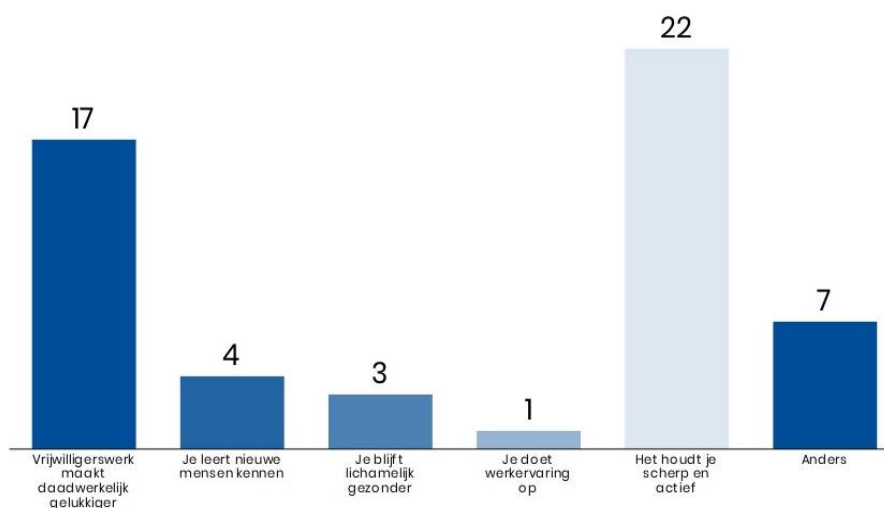
VPK (Vrijwilligers Platform Krimpen)

Ruchama	42 vrijwilligers
Schuldhulpmaatje	14 vrijwilligers
KrimpenWijzer	346 vrijwilligers
Protestants Christelijke Ouderenbond	37 vrijwilligers
Zonnebloem	42 vrijwilligers
Belbus	74 vrijwilligers
Nederlandse Patiënten Vereniging	91 vrijwilligers
Seniorenplatform	15 vrijwilligers
Katholieke Bond Ouderen	<u>15 vrijwilligers</u>
TOTAAL	676 vrijwilligers*

**In dit aantal zit wellicht een beperkte dubbeltelling.*

Daarnaast zijn er veel vrijwilligers actief bij de verpleeghuizen (Facet en Crimpenersteyn) maar ook bij het Inloophuis CrimpenInn, de bibliotheek, het streekmuseum, kerken, scholen en sport, muziek en theaterverenigingen. We realiseren ons dat we niet volledig zijn en dat we niet alle vrijwilligers en/of vrijwilligersgroepen hebben benoemd.

Wat is uw motivatie om vrijwilligerswerk te doen?

5. Aanleiding herijken vrijwilligerswerkbeleid

Er is sprake van een dubbele vergrijzing. Het aantal ouderen neemt toe en mensen worden steeds ouder. Dit betekent dat kinderen ook ouder zijn op het moment dat ouders behoefte hebben aan ondersteuning. Daarnaast moeten mensen langer doorwerken. Dit kan betekenen dat er eerder sprake zal zijn van een tekort aan vrijwilligers.

De toenemende druk op vrijwilligers door de hervormingen in de zorg van de afgelopen jaren en de demografische ontwikkelingen maken het noodzakelijk om ons huidige vrijwilligerswerkbeleid te herijken.

5.1. Participatieproces

Om te komen tot dit actieprogramma hebben wij de navolgende stappen gezet:

Stap 1: Aanleiding en vraagstelling

Stap 2: Bijeenkomst met professionals op 18 september 2018

Stap 3: Gesprek met vrijwilligers op maandag 6 november 2018

Stap 4: Gesprek met de ambassadeurs vrijwilligerswerkbeleid op maandag 3 december

Stap 5: Mail van concept actieprogramma naar alle aanwezigen en verwerken feedback

Stap 6: Voorlopige vaststelling door college van actieprogramma

Stap 7: Formele inspraak door Adviesraad Sociaal Domein, Seniorenplatform en Sportraad

Stap 8: Actieprogramma naar college en raad

De opgenomen acties (in hoofdstuk 8) zijn het resultaat van de uitkomsten van het gehele proces rondom het vormen van vrijwilligerswerkbeleid. Het participatieproces heeft er voor gezorgd dat dit een breed gedragen actieprogramma is geworden.

5.2. Bijeenkomst 18 september 2018 met professionals

In de gemeente Krimpen aan den IJssel wordt heel veel bereikt door de inzet van vrijwilligers. Zonder deze vrijwilligers zou onze maatschappij in deze vorm niet kunnen bestaan! De gemeente Krimpen aan den IJssel is zich bewust van het enorme belang van de inzet van deze vrijwilligers. Daarom ondersteunt gemeente Krimpen aan den IJssel vrijwilligers en (vrijwilligers)organisaties die met vrijwilligers werken. Zo zijn er diverse regelingen om vrijwilligers te ondersteunen en om vrijwilligerswerk nog aantrekkelijker te maken (zie ook hoofdstuk 6 en 8).

Op de bijeenkomst waren ruim 60 professionals en bestuurders aanwezig vanuit zorg, welzijn en het verenigingsleven om over het vrijwilligerswerkbeleid mee te praten en denken. Tijdens de bijeenkomst bleek hoe de inzet van de gemeente (en van KrimpenWijzer) gewaardeerd wordt, met name de inzet van vrijwilligerscoördinator.

Belangrijke leerpunten: vrijwilligers willen aandacht als vorm van waardering, vrijwilligers werven kan vooral door de wederkerigheid van een goed gevoel te benadrukken, publiciteit geven aan de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) (is de netwerk- en belangenorganisatie voor het vrijwilligerswerk in Nederland).

5.3. Bijeenkomst 6 november 2018 met vrijwilligers

Tijdens de bijeenkomst voor vrijwilligers op 6 november waren er zo'n 110 vrijwilligers aanwezig. Een paar opvallende uitkomsten: van die drie thema's (stimuleren, waarderen en faciliteren) vinden de aanwezigen waardering het belangrijkste. Een avond als deze vonden ze eigenlijk al de beste waardering: meedenken, elkaar ontmoeten, ervaringen uitwisselen. Het gaat de vrijwilligers dus niet om een financiële beloning. Aandacht en inhoudelijke ondersteuning vinden ze belangrijker. Een andere opvallende uitkomst van de avond is dat ook

de vrijwilligers de rol van vrijwilligerscoördinator erg belangrijk vinden. De vrijwilligers lieten de gemeente tijdens de avond eveneens weten dat ze graag zouden zien dat er een vertrouwenspersoon komt (zie actielijn 4).

5.4. Bijeenkomst met de ambassadeurs vrijwilligerswerkbeleid op maandag 3 december

Op 3 december waren er vier ambassadeurs aanwezig. Met elkaar is het eerste concept van het actieprogramma besproken. Deze feedback is verwerkt in dit document.

De ambassadeurs zien de volgende taken op hun ambassadeurschap te kunnen uitvoeren:

- Meedenken met toekomstig beleid
- Klankbord
- Vertegenwoordiger tijdens een bijeenkomst (uitdragen van vrijwilligerswerk)
- Deskundigheid inbrengen

5.5. Reacties via de mail op concept actieprogramma in december t/m maart 2019

Naar alle aanwezigen tijdens de bijeenkomsten op 18 september en 6 november hebben wij het concept actieprogramma gemaïld. Hierop hebben 30 personen gereageerd. De meerderheid had alleen complimenten omdat zij hetgeen van de bijeenkomsten was opgehaald goed was weergegeven. De inhoudelijke feedback op het concept actieprogramma is verwerkt in dit document.

Vrijwilligers bijeenkomst op 6 november Rap geschreven door: Kay Slice

Superhelden zonder cape zij hebben jouw rug
Zij schreeuwen niets van de daken zij hebben jouw rug
Hart vanuit het hart en hartelijk
Menti.com op het hart gedrukt

En opeens 'KNIP' gaat het licht aan
Menselijke gloeilampen geven licht
Lasten verlichten wij verlichten lasten
Soms zijn er lastige gevallen.. wij geven dat duwtje
Zodat struikelende sterren niet vallen
Scherp en actief werk assertief
Desalniettemin ... al .. dan ... niet
Vormen wij het refrein van het levenslied
Vanuit het hart in contact met de omgeving
Als een stopcontact energiek beleving
Los van leeftijd staat verrijking vast
Een verrijking van het leven dat staat vast
Superhelden zonder cape zij hebben jouw rug
Zij schreeuwen niets van de daken zij hebben jouw rug
Hart vanuit het hart en hartelijk
Menti.com op het hart gedrukt

En opeens "KNIP" gaat het licht aan

Niemand is gelukkig alleen op de wereld
Gelukkig zijn we niet alleen op de wereld
We vieren het leven, hoeven niet voor dood te spelen
Maar ook dat staat in het teken van geven
Ontvangen is leuk maar geven geeft... voldoening
We houden het fair het doel blijft verzoening
Zolang we niet in de weg staan van brood op de plank
Vormen wij het beleg voor brood op de plank
Hier in het huis van de gemeenteraad

Vormen en geven wij de gemeente raad
Superhelden zonder cape zij hebben jouw rug
Zij schreeuwen niets van de daken zij hebben jouw rug
Hart vanuit het hart en hartelijk
Menti.com op het hart gedrukt

6. Samenwerkingspartners - realiseren van vrijwilligerswerkbeleid

6.1. KrimpenWijzer

KrimpenWijzer is er voor de inwoners van Krimpen aan den IJssel. Inwoners kunnen bij KrimpenWijzer terecht voor vragen en ondersteuning op het gebied van welzijn, zorg, opvoeden en opgroeien. De medewerkers van KrimpenWijzer geven informatie, bieden een luisterend oor, denken mee en leiden toe naar een zorgoplossing.

6.2. Vrijwilligers KrimpenWijzer

KrimpenWijzer voert diverse vrijwilligersprojecten uit. Zoals:

- Preventief huisbezoek
- Sport- en cultuurmaatje
- Netwerkmaatje
- Taalmaatje
- Ziekenhuisvervoer
- Formulierenhulp
- Vrijwilligersloket
- Activiteiten in de wijk zoals Buurtrestaurants, Repaircafé, etc.

6.3. Het Vrijwilligersloket

Het vrijwilligersloket in het Gezondheidscentrum is het centrale aanmeldpunt met betrekking tot vrijwilligerswerk. Ook kan het vrijwilligersloket verwijzen naar diverse vrijwilligersorganisaties. Verder kan een beroep worden gedaan op de vrijwilligerscoördinator om mee te denken in een specifieke (zorg)situatie.

6.4. Zorginstellingen

Zorginstellingen maken veel gebruik van vrijwilligers. Dit kunnen vrijwilligers zijn die bewoners bezoeken die eenzaam zijn, die maaltijden rondbrengen of die een activiteit met bewoners ondernemen.

6.5. Huisartsen

Huisartsen werken zelf niet met vrijwilligers, maar huisartsen verwijzen steeds vaker naar (vrijwilligers)organisaties. Een huisarts heeft een belangrijke signalerende functie en kan daardoor gericht verwijzen. Is er bijvoorbeeld een patiënt die een taalachterstand heeft, dan kan verwezen worden naar taalcoaching. Is er sprake van eenzaamheid, dan kan verwezen worden naar een maatjesproject.

6.6. Vrijwilligersorganisaties

In Krimpen zijn er verschillende vrijwilligersorganisaties actief. Dat kunnen uiteenlopende organisaties zijn die actief zijn op verschillende sectoren. Zo zijn er vrijwilligersorganisaties die actief zijn met tieners (bijvoorbeeld de YMCA) of juist met mensen die wat ouder zijn (bijvoorbeeld de Zonnebloem). Deze vrijwilligersorganisaties werven hun eigen vrijwilligers. Het vrijwilligersloket is het centrale punt waar hulpvragen binnenkomen. Deze hulpvragen worden verwezen naar de juiste vrijwilligersorganisaties.

6.7. Synerkri

Synerkri is een Krimpense stichting die met ingang van 1 januari 2013 gestart is met haar werkzaamheden. Synerkri heeft als doel om een impuls te geven aan sport en cultuur binnen en buiten het onderwijs.. Synerkri kiest daarbij bewust voor een werkwijze waarin samenwerking centraal staat met de vele organisaties die binnen de gemeente op het terrein van sport en cultuur werkzaam zijn. Synerkri ondersteunt de sport- en cultuurverenigingen en heeft projecten met het onderwijs om jongeren als vrijwilliger in te zetten.

6.8. Scholen

Ook in de scholen worden bepaalde taken uitgevoerd door vrijwilligers. Dat kan een voorleesmoeder zijn, een vrijwilliger die een individueel kind helpt bij de Nederlandse taalbeheersing of een vrijwilliger die surveilleert tijdens examens.

6.9. Kerken

Bijna al het werk in een kerkelijke gemeente wordt uitgevoerd door vrijwilligers (uitgezonderd wellicht de functie van de voorganger en de koster). Dit vrijwilligerswerk is er niet alleen tijdens de diensten op zondag (organist, oppasdienst, ouderlingen, diakenen, etc.) maar ook daar buiten. Dit kan het besturen van de kerkelijke gemeenten zijn (kerkenraad), het onderhouden van de kerk (koster en klusteam), leiding geven aan (jeugd)clubs, het organiseren van activiteiten of het bezoeken van mensen (kerkleden of mensen buiten de kerkelijke gemeenten).

6.10. GR IJsselgemeenten

Gemeenten Capelle en Krimpen aan den IJssel werken vanaf 1 januari 2015 op het gebied van Sociale Zaken en ICT met elkaar samen in een Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten. De GR IJsselgemeenten voert de volgende hoofdtaken uit: het verstrekken van uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor bijzonder noodzakelijke kosten; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen 'die niet binnen een jaar in staat zijn om minimaal 12 uur per week betaald werk te verrichten'. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening om uit de schulden te komen.

Daarnaast begeleidt GR IJsselgemeenten vrijwilligers vanuit de Participatiewet. Het gaat hierbij om inwoners die vrijwilligerswerk doen om hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Deze groep wil zichzelf door vrijwilligerswerk verder ontwikkelen en dat vraagt een specifieke aanpak.

6.11. Bibliotheek

Bij de bibliotheek zijn ruim 45 vrijwilligers actief. Vanuit het taalnetwerk is het Taalcafé een activiteit waar de bibliotheek samenwerkt met de KrimpenWijzer. De bibliotheek faciliteert het Taalcafé en werkt samen met de taalvrijwilligers van de KrimpenWijzer. Daarnaast werken Krimpense inwoners als vrijwilliger in de bibliotheek in de volgende projecten: Het Gouden uurtje, activiteiten en dienstverlening, digitale diensten, bibliotheek aan huis, VoorleesExpress en voorlezen in de bibliotheek.

6.12. Streekmuseum

In het museum werken rond de 90 vrijwilligers. De taken variëren van tuinonderhoud, dagelijks onderhoud gebouwen, suppoost, collectiebeheer etc.

6.13. Verenigingsleven

Krimpen aan den IJssel heeft een rijk verenigingsleven voor jong tot oud. Het gaat hier om de sport, cultuur en natuurorganisaties. Al deze organisaties draaien volledig op de inzet van de vrijwilligers.

Vrijwilliger Taalcoach

Debora (34) is vanwege chronische lichamelijke klachten afgekeurd voor betaald werk. Via de website www.WeHelpen.nl/krimpenwijzer is ze in contact gekomen met Taalcoaching. Na een training van vier ochtenden is Debora gestart als Taalcoach. Elke week spreekt ze in de Tuyter

af met Paola uit Spanje die hier in Krimpen is komen wonen voor haar werk. Nu ze 10 maanden bezig zijn, spreekt Paola al best aardig Nederlands. Debora is hier trots op. Nadat ze was afgekeurd, voelde ze zich soms best weleens somber, omdat ze het gevoel had niet meer van nut te zijn. Sinds ze vrijwilligerswerk doet is haar eigenwaarde gestegen en heeft ze het gevoel dat ze er weer toe doet.

7. Doelstelling Vrijwilligerswerkbeleid

7.1. Visie op vrijwilligerswerkbeleid

Visie: Vrijwillige inzet in Krimpen aan den IJssel is een gemeengoed dat door een ieder als vanzelfsprekend wordt gezien en gewaardeerd wordt. Vrijwilligers voelen zich gesteund door de gemeente en betrokken partijen uit het maatschappelijk middenveld bij het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk. We zijn er graag voor elkaar: op het gebied van zorg, welzijn, sport, cultuur of natuur, voor organisaties, kerken, verenigingen, scholen of gewoon voor onze familie, vrienden en burens. Structureel of incidenteel. Jong en oud, iedereen draagt zijn steentje bij. Mede daardoor is er sprake van een bloeiend verenigingsleven en een sterke sociale infrastructuur. Er is oprechte betrokkenheid vanuit de gemeente naar haar inwoners die zich vrijwillig inzetten. Ideeën van vrijwilligers krijgen de ruimte. Samen zorgen we voor een krachtig Krimpen!

Uit deze visie blijkt op welke wijze vrijwillige inzet van belang is voor de sociale vitaliteit van onze gemeente en vanuit welke rol en ambitie alle betrokkenen daar naar handelen.

De visie geven we vorm rond drie facetten: stimuleren, waarderen en faciliteren.

Stimuleren

De gemeente stimuleert haar inwoners zich als vrijwilliger in te zetten. Hierdoor komt men er achter hoe prettig het is om iets voor een ander te betekenen. Het doen van vrijwilligerswerk kan een zinvolle (dag)besteding zijn, waardoor iemand zich (weer) midden in het leven voelt staan. Het kan ertoe leiden dat men een bepaalde mate van eigenwaarde en verantwoordelijkheid voelt en op die manier zijn/ haar eigen talenten (weer) weet te benutten en te verbreden. Dit kan een positief effect hebben op het welzijn van onze inwoners. Het is belangrijk dat de hulpvragen aansluiten bij de affiniteit en de talenten van vrijwilligers. Dit zorgt er niet alleen voor dat de vrijwilligers het werk met plezier uitvoeren en mogelijk structureel inzet blijven plegen. Het leidt er ook toe dat de hulpbehoevenden op een prettige manier geholpen worden en op die manier een positieve ervaring opdoen. Zo wordt optimaal gebruik gemaakt van de eigen kracht en burgerkracht en wordt de leefbaarheid gestimuleerd.

Waarderen

De waardering voor het werk dat zij verrichten is voor veel vrijwilligers erg belangrijk. Waardering zorgt er, als vorm van stimulans, voor dat vrijwilligers zich blijvend willen inzetten, omdat ze zien dat hun inzet op waarde wordt erkend. Vaak gebeurt dit vanuit het (georganiseerd) verband van waaruit de vrijwillige inzet wordt gepleegd. Maar ook de gemeente zal die waardering uiten. De wijze waarop iemand zich gewaardeerd voelt, verschilt per persoon. Waardering is het meest effectief wanneer ze wordt afgestemd op de motivatie, wensen en behoeften van de vrijwilligers. Daarom is het van belang om waardering op verschillende wijzen vorm te geven en op die manier maatwerk te kunnen bieden.

Faciliteren

Vrijwilligerswerk moet praktisch zijn, zonder onnodige regelgeving waardoor de vrijwilliger voor de voeten wordt gelopen. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol. Door de wet- en regelgeving die vanuit de gemeente wordt opgelegd, wordt het vrijwilligers soms (onnodig) lastig gemaakt. Daar waar mogelijk is, moeten deze drempels verdwijnen. Niets is zo demotiverend als het in de kiem smoren van nieuwe ideeën. Daarnaast is het van belang dat vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties op professionele wijze worden ondersteund bij de uitvoering van hun taken. Door het verbeteren van de informatievoorziening, deskundigheidsbevordering en een meedenkend karakter worden vrijwilligers ondersteund om hun taken nóg beter uit te voeren. Het is hierbij van belang aan te sluiten op de (informatie) behoeften van de vrijwilligers zelf. Informeren moet aanbod en vraag verduidelijken, waardoor mensen met een hulpvraag sneller geholpen kunnen worden. Samenwerking tussen de gemeente en organisaties die vrijwilligers ondersteunen (en deze organisaties onderling) is hierbij ook van belang.

7.2. Rol van de gemeente

De gemeente heeft een stimulerende, waarderende en faciliterende rol binnen het vrijwilligerswerk. De gemeente heeft een open houding en is een duidelijke gesprekspartner die meedenkt en waar mogelijk, los durft te laten. Ook moet de gemeente ruimte geven om nieuwe initiatieven te kunnen ontwikkelen.

8. Wat gaan we de komende jaren doen?

Binnen het vrijwilligerswerk onderscheiden we de volgende actielijnen:

0. Behouden van bestaande activiteiten en voorzieningen
1. De inzet van zorgvrijwilligers stimuleren (facet stimuleren)
2. Speciale doelgroepen stimuleren tot het doen van vrijwilligerswerk (facet stimuleren)
3. Vrijwilligers en vrijwilligerswerk waarderen (facet waarderen)
4. Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ondersteunen (facet faciliteren)
5. Het promoten van vrijwilligerswerk door middel van pr (facet faciliteren)

Hierna volgt een nadere uitwerking per actielijn.

Actielijn 0: Behouden van bestaande activiteiten en voorzieningen

Uit de bijeenkomsten komt naar voren dat de vrijwilligers tevreden zijn met het huidige aanbod van KrimpenWijzer en dat de huidige inzet gecontinueerd moet worden.

Vrijwilligerscoördinator

Een vrijwilligerscoördinator heeft de volgende taken: bemiddelen van vrijwilligerswerk (vacaturebank en toeleiding nieuwe vrijwilligers), ondersteunen van vrijwilligersorganisaties, deskundigheidsbevordering vrijwilligersorganisaties en promoten van vrijwilligerswerk.

De vrijwilligerscoördinator van KrimpenWijzer helpt individuele inwoners van Krimpen aan den IJssel bij het vinden van een vrijwilliger en/of bij het vinden van vrijwilligerswerk.

Hij werft vrijwilligers voor KrimpenWijzer en andere (vrijwilligers)organisaties, hij leidt vrijwilligers op, 'plaatst' vrijwilligers en begeleidt vrijwilligers. Daarnaast adviseert de vrijwilligerscoördinator vrijwilligersorganisaties bij het werven en begeleiden van vrijwilligers.

Deskundigheidsbevordering

Met de 'Beleidsregel deskundigheidsbevordering van vrijwilligers' die door het college van burgemeester en wethouders is ingesteld, kan de gemeente organisaties ondersteunen bij het bevorderen van de deskundigheid van deze vrijwilligers.

Waar moet bij deze regeling aan gedacht worden: een sportvereniging zoekt vrijwilligers voor de bemensing van de bar in de kantine. Als er alcoholhoudende dranken worden verkocht, is het noodzakelijk dat er minimaal 1 persoon aanwezig is die in het bezit is van het diploma Sociale Hygiëne. De kosten voor het halen van dit diploma zouden kunnen worden vergoed door de gemeente.

Per jaar is voor deskundigheidsbevordering in totaal € 15.000 beschikbaar. Organisaties kunnen 1 keer per jaar subsidie aanvragen voor deskundigheidsbevordering. Per aanvraag wordt maximaal 600 euro subsidie toegekend. Jaarlijks kunnen organisaties dus maximaal 600 euro van de gemeente ontvangen. Aan de regeling zijn geen moeilijke procedures verbonden en aanvragen worden snel afgehandeld.

Vrijwilligersregeling

Bent u als vrijwilligersorganisatie actief binnen zorg of welzijn? Dan kunt u per vrijwilliger een vergoeding aanvragen van 46 euro. Er is een totaalbudget van € 20.000 euro.

KrimpensKompliment

Elk jaar organiseert gemeente Krimpen aan den IJssel in december een verkiezing van de vrijwilliger (of vrijwilligersgroep) van het jaar. In 2019 en/of 2020 wordt gezien of dit nog het juiste waarderingssysteem is.

Vrijwilligersverzekering

Elke vrijwilliger die in Krimpen aan den IJssel actief is, is via de gemeente Krimpen aan den IJssel verzekerd. Een vrijwilliger aanmelden is niet nodig. De vrijwilliger doet eerst een beroep op zijn eigen WA-verzekering. Is dit niet voldoende, dan kan er een beroep worden gedaan op de verzekering van de gemeente.

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

De gemeente adviseert om voor elke nieuwe vrijwilliger een VOG aan te vragen. De aanvraag moet zelf worden voorgeschieden en kan worden gedeclareerd als een kopie van de VOG wordt ingeleverd (maximaal 10 per organisatie en totaal maximaal 120 VOG's).

WeHelpen

WeHelpen is een online platform waarbij vraag en aanbod aan elkaar gematcht kan worden. Bewoners kunnen bijvoorbeeld hulp zoeken bij een klusje in huis of zelf hulp aanbieden, bijvoorbeeld het bakken van een cake of het begeleiden van huiswerk. Daarnaast kunnen vrijwilligersorganisaties vrijwilligersvacatures plaatsen en kunnen potentieel nieuwe vrijwilligers zoeken naar vrijwilligerswerk. Zo wordt een nieuwe doelgroep aangeboord, namelijk vrijwilligers die online naar vrijwilligerswerk zoeken. Voor gemeente Krimpen aan den IJssel is een 'lokale pagina' aangemaakt, zodat gezocht kan worden naar lokale content:
www.wehelpen.nl/krimpenwijzer

Vrijwilligersvacaturekrant

Elk voorjaar geeft de KrimpenWijzer een vrijwilligersvacaturekrant uit met vrijwilligersvacatures van alle organisaties binnen Krimpen aan den IJssel die op zoek zijn naar nieuwe vrijwilligers. Door deze vacatures te bundelen kan er een breed scala aan vrijwilligersvacatures worden aangeboden, wat de kans vergroot om een passende vrijwilligersvacature aan te bieden aan een potentieel nieuwe vrijwilliger. Deze krant wordt huis-aan-huis bezorgd.

VrijwilligersPlatform Krimpen

Het VrijwilligersPlatform Krimpen is een overlegvorm van vrijwilligersorganisaties binnen Krimpen aan den IJssel die actief zijn binnen zorg- en welzijn, met als doel elkaar te informeren over de uitgevoerde activiteiten en te onderzoeken waar samengewerkt kan worden. Ook worden er nieuwtjes en trends uitgewisseld. De vrijwilligerscoördinator van KrimpenWijzer zit dit overleg voor. Er wordt minimaal tweemaal per jaar overlegd. Ook een beleidsmedewerker van de gemeente Krimpen aan den IJssel neemt deel aan dit overleg, om input vanuit de gemeente Krimpen aan den IJssel te kunnen leveren.

vrijwilligers-
colleges &
themabijeen-
komsten

waardering-
programma

Gratis
verklaring
omtrent gedrag

coaching
vrijwilligers

Actielijn 1: De inzet van zorgvrijwilligers stimuleren

Er zal een steeds groter beroep worden gedaan op (zorg)vrijwilligers. Wij willen daarom extra in blijven zetten op begeleiding van vrijwilligers en het bemiddelen tussen vraag en aanbod.

Globaal ziet het tijdspad voor de uitvoering van de verschillende acties er als volgt uit:

Actie	2019	2020	2021	2022
Project "Maatje meer"	✓	✓	✓	✓
Het in stand houden van Vrijwilligersplatform Krimpen (VPK) en onderzoeken naar een andere vorm van overleg	✓	✓	✓	✓

Actielijn 2: Speciale doelgroepen stimuleren tot het doen van vrijwilligerswerk

Het is belangrijk dat ook mensen met een beperking, mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, jongeren en ouderen zoveel mogelijk participeren in de samenleving. Vrijwilligerswerk kan daarbij een belangrijk instrument zijn. Voor sommige inwoners is participatie niet vanzelfsprekend doordat zij bijvoorbeeld een (lichte) beperking en/of een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Het vrijwilligerswerk geeft de betrokkene een zinvolle daginvulling, de mogelijkheid iets terug te doen voor wijk of buurt en handvatten voor persoonlijke groei. Ook kan het vrijwilligerswerk zinvol zijn om hun directe omgeving te ontlasten.

Deze potentiële vrijwilligers vragen extra expertise en inzet: voor de vrijwilliger zelf, voor het vinden en organiseren van vrijwilligersplaatsen en voor het ondersteunen van organisaties die de vrijwilligers in hun organisaties opnemen.

Gepensioneerden zijn een belangrijke vrijwilligersgroep. Het is een groep die na hun pensioen meer tijd heeft om door middel van vrijwilligerswerk actief te blijven in de maatschappij. Ook kan hiermee de onderlinge betrokkenheid worden vergroot. Deze groep wordt als gevolg van de vergrijzing steeds groter en daarom is het van belang hen te interesseren voor vrijwilligerswerk. Er ligt hier een belangrijke taak bij werkgevers, om oudere werknemers te informeren en ruimte te bieden om naast hun werk vrijwilligerswerk te doen. Ook kan er tijdens evenementen zoals de Dag van de Ouderen aandacht worden gegeven aan vrijwilligerswerk. Tot slot moeten er vrijwilligersklussen worden aangeboden die voor senioren interessant zijn. KrimpenWijzer heeft de taak om hierbij te ondersteunen.

Actie	2019	2020	2021	2022
Samenwerking met GR IJsselgemeenten initiëren.		✓	✓	✓
Meer maatwerk bieden aan vrijwilligers met een beperking.			✓	✓
Onderzoek doen naar vrijwilligerswerk voor speciale doelgroepen zoals nieuwkomer of gepensioneerden.				
Na het onderzoek moet worden bezien of er verdere acties noodzakelijk zijn.		✓		
Jonge vrijwilligers – vrijwilligersaanbod meer onder de aandacht brengen	✓			

Actielijn 3: vrijwilligers en vrijwilligerswerk waarderen

Ook de gemeente blijft aandacht geven aan vrijwilligerswerk in publicaties en op de website. Er ligt ook een belangrijke taak bij de sociaal werkers van de KrimpenWijzer om mensen die zij spreken te wijzen op de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen en aan te zetten tot vrijwilligerswerk. Er wordt jaarlijks een aantal evenementen georganiseerd om vrijwilligerswerk te promoten en de waardering naar vrijwilligers te uiten.

Actie	2019	2020	2021	2022
Elk jaar een themabijeenkomst organiseren (hierbij kan gebruik gemaakt worden van de kennis van de vrijwilligers).			✓	✓
Pilot Vrijwilligersacademie continueren. Scholing: vrijwilligers verrichten soms taken waarvoor een specifieke scholing nodig is. Dit geldt bijvoorbeeld voor maatjesprojecten, maar ook voor het verrichten van bestuurswerkzaamheden bij verenigingen. Het is van groot belang de kennis van maatschappelijke partners te benutten voor de scholing van vrijwilligers.	✓	✓	✓	✓
Het ontwikkelen van een "meet en greet" voor vrijwilligers (organisatie overstijgend).		✓	✓	✓
Kerstkaart sturen aan vrijwilligers door wethouders.	✓	✓	✓	✓
Onderzoeken of de gemeente aan alle 67 jarigen een brief mag sturen over mogelijkheden in vrijwilligerswerkbeleid of uitnodiging voor een grotere bijeenkomst.	✓			
Onderzoeken of Krimpens Kompliment nog het juiste waarderinginstrument is	✓	✓		
Wethouders leggen werkbezoeken af bij projecten die door vrijwilligers zijn opgezet. Minimaal 12 keer per jaar.	✓	✓	✓	✓

Actielijn 4: vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ondersteunen

Deze ondersteuning wordt voornamelijk uitgevoerd door KrimpenWijzer. Zij geven voorlichting en advies over vrijwilligerswerk, toetsen vacatures voor vrijwilligerswerk, houden de vrijwilligersvacaturebank in stand en organiseren netwerkbijeenkomsten en deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om maatjes breder in te zetten, waarbij sterke vrijwilligers andere vrijwilligers kunnen coachen en begeleiden. Er wordt ingezet op het anders inrichten van de training en opleiding van vrijwilligers door het opzetten van een vrijwilligersacademie. Hierbij wordt de expertise van verschillende organisaties ingezet en het aanbod voor vrijwilligers geclusterd en uitgebreid.

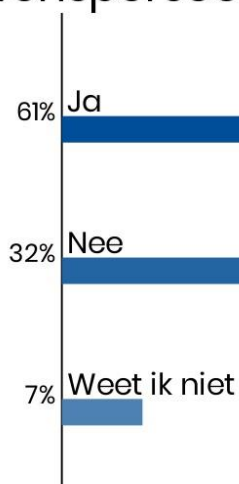
Synerkri ondersteunt de verenigingen die actief zijn op sport- en cultuurgebied (zie hiervoor ook de cultuurnota).

De gemeente heeft een vrijwilligersverzekering afgesloten voor alle vrijwilligers in de gemeente, zodat zij goed verzekerd zijn.

Er zijn signalen dat de vrijwilligers ervaren dat de zorgvraag steeds complexer wordt en dat de inzet qua tijdsbestek langer duurt. Belangrijk is om dit ook daadwerkelijk uit te zoeken.

Actie	2019	2020	2021	2022
Samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties bevorderen.	✓	✓	✓	✓
Initiëren van een vertrouwenspersoon.	✓			
Onderzoek of vrijwilligers toenemende druk ervaren zowel in lengte als zwaarte.			✓	
Onderzoek doen naar vervoersvoorzieningen in de avond.		✓		
Minimaal 8 organisaties halen het keurmerk "Wij werken aan een inclusief Krimpen".				✓

Heeft u behoefte aan een vertrouwenspersoon?

49

Actielijn 5: Het promoten van vrijwilligerswerk door middel van pr (facet faciliteren)

Om vrijwilligers te werven en te behouden is goede promotie van belang. KrimpenWijzer is hier met name voor verantwoordelijk. WeHelpen wordt ingezet om vrijwilligerswerk onder de aandacht te brengen en te houden.

Globaal ziet het tijdspad voor de uitvoering van de verschillende acties er als volgt uit:

Actie	2019	2020	2021	2022
Andere PR ontwikkelen voor het bereiken van jonge vrijwilligers.		✓	✓	✓
Goede voorbeelden uitdragen in diverse media zoals lokale krant en facebook.	✓	✓	✓	✓
Kracht van Krimpen Krant 1x per jaar met als thema vrijwilligerswerk uitgeven.	✓	✓	✓	✓
De vacaturekrant 1x per jaar uitgeven.	✓	✓	✓	✓
Redactionele artikelen en/of oproepen in streekbladen waaronder de Klinker voor minimaal 1x per drie weken plaatsen.	✓	✓	✓	✓

Vrijwilliger Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV)

Vijf jaar geleden is Janneke (54) vrijwilliger geworden bij de NPV. Zij kiest voor de NPV vanwege de christelijke identiteit. Ze bezoekt mensen die eenzaam zijn en gaat soms met kwetsbare inwoners een boodschapje doen. Janneke vindt het leuk om dit te doen. Ze heeft tijd over en heeft vroeger in de verpleging gewerkt. Wat ze toen geleerd heeft, kan ze nu goed gebruiken. Vorig jaar heeft ze met een aantal vrijwilligers een training gedaan via de Vrijwilligersacademie van de KrimpenWijzer, bijvoorbeeld de training 'Hoe voer je moeilijke gesprekken?' Dit is handig, omdat ze de kennis direct kan toepassen in de praktijk.

9. Evaluatie

Elk najaar vindt er een monitor van dit actieprogramma plaats met alle betrokken partners over de acties. Daarna zal in 2022 een evaluatie van dit actieprogramma plaatsvinden.

Hierbij monitoren en evalueren we op:

In 2022 zijn minimaal 8 organisaties ingericht op het accommoderen en begeleiden van vrijwilligers met een kwetsbaarheid (inclusiviteit).

Een belangrijke verschuiving is dat het vrijwilligerswerk niet alleen meer een doel op zich is, maar ook een middel. We zien bijvoorbeeld een toename in het aantal mensen voor wie vrijwilligerswerk een instrument is dat activeert en participatie bevordert. Het is echter een flinke uitdaging om voor vrijwilligers met een kwetsbaarheid of een beperking een passende vrijwilligersplek te vinden.

Het aantal mensen dat zich als vrijwilliger inzet in gemeente Krimpen aan den IJssel is in 2022 toegenomen.

Het aantal mensen dat zich als vrijwilliger inzet in de gemeente Krimpen aan den IJssel, zit op het landelijk gemiddelde van 45%. Een groei van 2% in het aantal vrijwilligers is ongetwijfeld een uitdaging. Zeker omdat uit landelijke trends blijkt dat het percentage vrijwilligers al jaren vrij stabiel rond de 45% ligt.

In 2022 bestaat er een structuur waarin ruimte is voor een goede afstemming van vraag en aanbod van flexibele/ad-hoc vrijwillige inzet.

Flexibilisering is een trend in het vrijwilligerswerk. Mensen willen zich minder vaak voor langere tijd verbinden aan een organisatie en zijn op zoek naar flexibele vormen van vrijwilligerswerk of korte klussen, die passen in een drukke agenda.

Bijeenkomst Vrijwilligersorganisaties op 18 september Rap geschreven door: Kay Slice

Vrijwilligers zijn geen bouwplaats
Maar je kan op ze bouwen
Steunpilaren van grote gebouwen
Grondstof zodat wij kunnen bouwen
De focus moet op waarderen
Daarom blijven wij de credits opwaarderen
Waarde eren waarderen
Waardering als fundering
Waardering voor de fundering
Ze zeggen 'geven en nemen' ik zeg geven
Is ontvangen de maatschappij de zender
De vrijwilliger de ontvanger

We halen kracht uit belangen behartigen
De wereld soms hard vrijwilligers hartelijk
We vissen allemaal in dezelfde vijver
Maar we vissen niet naar vissen
We vissen naar een vangnet

En zijn wij van vrijwilligers verzekerd
Dan zijn deze vrijwilligers verzekerd van waardering
Neem ze niet voor lief heb ze lief
Maak inclusief niet exclusief
In principe is iedereen excentriek

Vrijwilligerswerk

